

SOCIÉTÉ DE DROIT
D'AUTEUR DES JOURNALISTES
JOURNALISTEN
AUTEURSMATSCHAPPIJ

JAAR 2023

I. ACTIVITEITENVERSLAG 2023

A. ALGEMEEN

1. JAM

Coöperatieve vennootschap

De Journalisten Auteursmaatschappij is een coöperatieve vennootschap.

De JAM is gevestigd in Brussel in “het huis van de Journalist”, Zennestraat 21.

Zij deelt het gebouw met de professionele beroepsverenigingen VVJ (Vereniging van Vlaamse Journalisten) en AJP (Association des Journalistes Professionnels). Ook de erkeningscommissie is gevestigd in het gebouw.

De JAM staat in voor het volledige beheer van dit kantoorgebouw. Deze activiteit voert zij uit via haar hoedanigheid als zakencentrum.

Personeel

Het personeelsbestand bestaat uit drie personen, waarvan twee voltijds en 1 deeltijds.

De accountant heeft een zelfstandig statuut.

Raad van bestuur

In 2023 werden er 4 raden van bestuur georganiseerd.

De bestuurders hielden toezicht op de financiële situatie van de JAM.

Zij volgden de activiteiten van Reprobél en Auvibél op.

De bestuurders oordeelden over de aansluiting van nieuwe leden en valideerden de bedragen die in verdeling werden gesteld.

2. Engagement in nationale instellingen en organisaties

De JAM is lid van [ABA](#), de Belgische federatie van de juristen, gespecialiseerd in het auteursrecht.

Sinds geruime tijd zetelt de JAM in de [Raad voor Intellectuele Eigendom](#) (RIE). De RIE is belast met het formuleren van adviezen over het auteursrecht, telkens als de Minister een wetsontwerp voorbereidt op dat vlak.

De JAM is bestuurder in de raad van bestuur van [Auvibél](#) en [Reprobél](#).

JAM is voorzitter van het auteurscollege bij Reprobél.

3. Advocatenkosten

In 2023 werden er 29.575,40 EUR aan erelonen betaald.

4. EU-Richtlijn 2019/790 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt.

Deze richtlijn werd omgezet in Belgisch recht door de wet van 19 juni 2022.

Tijdens de hele omzettingsprocedure is onze aandacht in hoofdzaak gericht geweest op de vergoeding die persuitgevers ontvangen op basis van het nieuw ingevoerde *naburig recht voor uitgevers* (art. 15 van de *richtlijn*), en in het bijzonder op het *passend aandeel* dat daarvan aan de journalisten toekomt.

De wet voorziet dat de minister een representatieve beheersvennootschap kan aanduiden die het passend aandeel voor de journalisten zal verdelen. Het repertoire van JAM is van dien aard dat JAM deze rol zou kunnen opnemen. Het is wachten op een ministerieel besluit dat deze aanduiding officieel maakt.

In januari 2023 dienden Google en META echter een verzoek tot nietigverklaring in van meerdere artikels van de wet van 19 juni 2022, waaronder de artikels 39 en 40 die het naburig recht van de persuitgevers regelen. JAM heeft een gespecialiseerde advocaat aangesteld om een memorie in tussenkomt in te dienen, ter ondersteuning van de Belgische Staat.

Het is nog steeds wachten op de beslissing van het grondwettelijk hof.

B. REPROBEL

1. Algemeen

Reprobel is de Belgische beheersvennootschap die de vergoedingen voor de **reprografie** en voor het **openbaar leenrecht** int en verdeelt.

Reprobel bestaat uit 2 colleges die bestaan uit beheersvennootschappen van auteurs (auteurscollege) en beheersvennootschappen van uitgevers (uitgeverscollege).

De door Reprobel geïnde bedragen voor reprografie worden 50/50 verdeeld tussen deze colleges (zie schema in Bijlage 1).

Het leenrecht wordt voor 70% toebedeeld aan het auteurscollege en voor 30% aan het uitgeverscollege. (zie schema in Bijlage 2)

JAM is lid van het auteurscollege. De verdeling binnen het auteurscollege gebeurt door toepassing van een verdeelbarema en verdeelregels die door alle leden van het college unaniem worden goedgekeurd. Deze regels worden ook onderworpen aan een goedkeuring van de Controledienst van de FOD Economie.

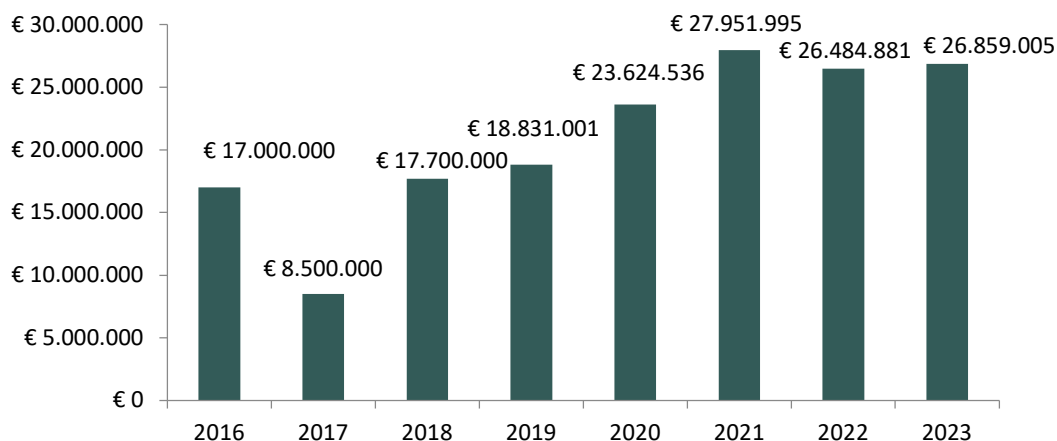
2. Reprobel in 2023

Inningen Reprobel 2023

In 2023, heeft Reprobel 26.859.005 EUR geïnd.

De inningen zijn licht gestegen ten opzichte van het voorgaande boekjaar (+ 1,41%).

Reprobel : Inningen

C. AUVIBEL

1. Algemeen

Auvibel staat in voor de inning en de verdeling van de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik van geluidswerken, van audiovisuele werken en sinds eind 2013 ook van werken van letterkunde en van fotografische werken.

De vergoeding is van toepassing op toestellen die het kopiëren voor eigen gebruik mogelijk maken (bv. dvd-recorders, settopboxen met opnamemogelijkheid, ..) en op blanco dragers waarop geluidswerken en audiovisuele werken gekopieerd kunnen worden (bv. USB stick, mp3-speler, externe harde schijf, tablet, smartphone, ..). De vergoeding wordt betaald aan Auvibel door de fabrikanten, de invoerders en de intracommunautaire aankopers van deze producten op de datum waarop die dragers en die toestellen op het nationale grondgebied in de handel worden gebracht.

Auvibel bestaat uit 8 colleges :

- College van auteurs van op geluidsdrager vastgelegde werken
- College van producenten van op geluidsdrager vastgelegde werken
- College van uitvoerende kunstenaars van op geluidsdrager vastgelegde werken
- College van auteurs van op audiovisuele drager vastgelegde werken
- College van producenten van op audiovisuele drager vastgelegde werken
- College van uitvoerende kunstenaars van op audiovisuele drager vastgelegde werken
- College van auteurs van werken van letterkunde en van beeldende of grafische kunst
- College van uitgevers van werken van letterkunde en van beeldende of grafische kunst

Ieder college stelt zijn repartitiereglement op, dat door de Minister wordt goedgekeurd en dat gepubliceerd wordt onder vorm van een ministerieel besluit (M.B.).

Deze reglementen blijven voor onbepaalde duur van toepassing. Enkel een nieuw M.B. kan een wijziging doorvoeren.

Een schema van de verdeling door Auvibel werd opgenomen in bijlage 3 van dit activiteitenverslag.

2. Auvibel in 2023

Wettelijk en reglementair kader / Tarieven

Op 1 april 2022 trad een nieuw koninklijk besluit in werking dat onder meer de privékopievergoeding uitbreidde naar nieuwe producten (pc's en printers van consumenten, e-reader ..)

In 2023 vonden meerdere vergaderingen plaats tussen het kabinet van Minister Dermagne, Agoria en Auvibel om de resultaten van de inwerkingtreding van dit nieuwe koninklijk besluit te analyseren.

Dankzij deze vergaderingen kon Auvibel de aandacht van de betrokken partijen vestigen op de noodzaak om de tarieven nogmaals aan te passen door te benadrukken dat de verkoopprognoses voor de betreffende producten pessimistischer waren dan verwacht tijdens de onderhandelingen. De bijzondere en onvoorspelbare economische situatie in 2022 en 2023 heeft geleid tot een aanzienlijke inflatie waarmee geen rekening was gehouden bij de vaststelling van de tarieven.

Verdeling

Het totale bedrag van inningen van Auvibel wordt verdeeld tussen de verschillende categorieën van werk.

Deze verdeling gebeurt op basis van een verdeelsleutel bepaald door Belgische studies en/of, indien deze gegevens beschikbaar zijn, door een vergelijking met de buurlanden.

De verdeling tussen de categorieën van werken maakt het onderwerp uit van vele discussies binnen Auvibel. De verdeling van de inningen gebeurde initieel als volgt : "geluid" (45%), "audiovisueel" (45,5%) en "literaire werken" (9.5%).

Een studie werd in 2019 aangevat. De jaarlijkse resultaten worden onderzocht en besproken binnen de colleges en de raad van bestuur. Dit leidde de afgelopen jaren tot volgende akkoorden tussen de verschillende rechthebbenden over de verdeling van de bedragen.

Uit de studie blijkt dat het aandeel letterkundige en beeldende grafische kunst in stijgende lijn is.

	Geluid	Audiovisueel	Letterk. en beeld./grafische kunst
2017-2019	41,50%	45,00%	13,50%
2020	40,00%	45,78%	14,22%
2021	39,07%	41,57%	19,36%

In 2023 hebben de vertegenwoordigers van de rechthebbenden van geluidswerken, van audiovisuele werken en van werken van letterkunde of van beeldende of grafische kunst een akkoord gevonden over de verdeling van de inningen van 2022 op basis van de verdeelsleutels in de tabel hieronder:

	Geluid	Audiovisueel	Letterk. en beeld./grafische kunst
2022	39,50%	39,50%	21,00%

Eenmaal het definitieve aandeel voor deze categorieën van werk bepaald is, wordt de wettelijke verdeelsleutel toegepast om deze bedragen te verdelen tussen de betrokken colleges, namelijk:

- voor de geluidswerken en de audiovisuele werken: 1/3 voor de auteurs, 1/3 voor de producenten en 1/3 voor de uitvoerende kunstenaars
- voor de werken van letterkunde en van beeldende of grafische kunst: 1/2 voor de auteurs en 1/2 voor de uitgevers .

Binnen elk college wordt de toegewezen som verdeeld tussen de verschillende beheersmaatschappijen.

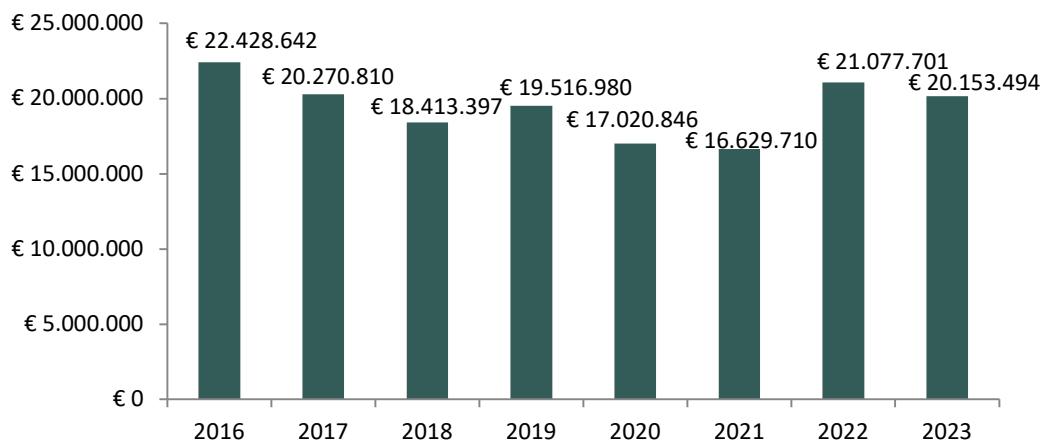
Inningen Auvibel 2023

In 2023 bedragen de netto-inningen : 20.153.494,45 EUR ten opzichte van 21.077.701 EUR in 2022. Dit verschil betekent een daling van 4%.

Deze daling kan worden verklaard door een daling van de verkoop van producten onderworpen aan de privékopievergoeding, die met name te verklaren is door de ongunstige economische context van de laatste jaren. Dit toont eens te meer de afhankelijkheid van de inningen van Auvibel ten opzichte van de verkoop van producten onderworpen aan een vergoeding, terwijl het verlies geleden door de rechthebbenden als gevolg van de uitzondering voor privékopieën, zoals vastgelegd, niet effectief wordt gecompenseerd.

De ontwikkeling in constante € bevestigt de terechte bezorgdheid van de rechthebbenden tegenover het niet compenseren van het verlies geleden door de privékopie uitzondering.

Auvibel : Inningen

D. SYNERGIE REPROBEL – AUVIBEL

De harmonisering van de werking van Auvibel en Repobel op het operationele vlak werd verder gezet.

II. JAARVERSLAG 2023

A. WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE STRUCTUUR VAN DE BEHEERSVENNOOTSCHAP

De Journalisten Auteursmaatschappij is een coöperatieve vennootschap.

De JAM werd erkend door de minister van Justitie in een Ministerieel Besluit van 25 november 1998, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 17 maart 1999.

JAM int, beheert en verdeelt de vergoedingen onder wettelijke licenties en exclusieve licenties overeenkomstig de wet en haar organieke documenten. Ze doet dit op een billijke, zorgvuldige, doeltreffende en niet discriminatoire wijze, in het belang van de auteurs die ze vertegenwoordigt.

1. Raad van bestuur & directie

In 2023 bestond de raad van bestuur van de JAM uit :

Jean-Claude Verset (voorzitter)

Alain Narinx (ondervoorzitter)

Pol Deltour

Philippe De Boeck

Martine Simonis

Dirk Van Zundert tot 8 juni 2023 en werd opgevolgd door Luc Vanheerentals.

Wouter Vervenne

Lode Goukens

De algemene directie wordt uitgeoefend door Anne-Lize Vancraenem.

2. Toezicht

JAM heeft geen duale bestuursstructuur: er bestaat naast de raad van bestuur geen (uitvoerend) directiecomité. De raad van bestuur oefent derhalve de toezichtfunctie bedoeld in artikel 248/8 van het Wetboek van Economisch Recht (WER) uit t.o.v. haar algemeen directeur.

De Raad van Bestuur verklaart verder zijn toezichtfunctie te hebben uitgeoefend met betrekking tot boekjaar 2023, in het bijzonder het toezicht op de activiteiten en de taakuitvoering van algemeen directeur en de uitvoering van de besluiten.

JAM is geen (directe of indirecte) eigenaar van andere entiteiten, en houdt daarop evenmin rechtstreeks of onrechtstreeks toezicht.

3. Externe controle

De commissaris van JAM is DGST & Partners, Bedrijfrevisoren, Rue de Limoy, 156, 5101 Namur, vertegenwoordigd door de heer Pierre Sohet.

De controledienst voor de beheersvennootschappen van de FOD Economie voert eveneens een controle uit op de activiteiten van de JAM.

4. Informatie over weigeringen om een licentie te verlenen op grond van artikel XI. 262, §2 WER

Nihil

B. TOESTAND VAN DE VENNOOTSCHAP

1. Algemeen

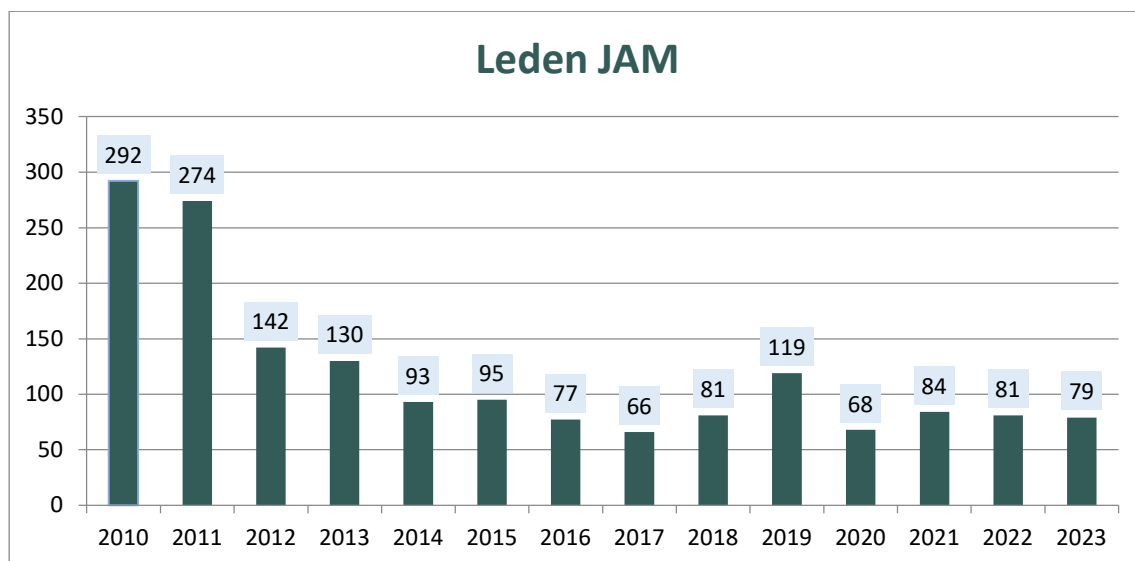
Het boekjaar 2023 sluit af met een gering verlies van 1.018 EUR.

Dit resultaat is conform aan de berekeningswijze van de commissie, zoals deze werd goed gekeurd door de algemene vergadering van 5 juni 2019.

Zoals later aan bod zal komen tijdens de ontleding van de rekeningen, werd het toezicht op de kosten behouden en zal dit steeds nauwlettend worden uitgevoerd.

2. Kapitaal

In 2023 sloten 79 nieuwe leden aan bij JAM die samen 1.958,41 EUR in het kapitaal hebben gestort.

3. Bewarende boekhoudkundige maatregelen

Een procedure die in 2019 werd aangevat, neemt zijn verdere verloop zodat de provisie van 71.305,42 EUR werd behouden. Een uitspraak wordt pas verwacht in april 2025.

4. Inningen door de overkoepelende beheersvennootschappen

4.1. Thuiskopie – Geluidswerken (Auvibel)

De JAM ontving van het college van auteurs van geluidswerken van Auvibel een som van 51.430,72 EUR.

4.2 Thuiskopie – Audiovisuele werken (Auvibel) & Reprografie (Reprobel)

De JAM ontving 38.145,93 EUR van het college van audiovisuele werken van Auvibel en 539.312,80 EUR van het Auteurscollege van Reprobel (reprografierechten).

4.3 Onderwijsuitzondering (Reprobel)

Het bedrag geïnd voor de onderwijsuitzondering bedroeg 272.945,27 EUR.

4.4 Thuiskopie – werken van letterkunde en van beeldende of grafische kunst (Auvibel)

In 2023 ontving JAM 358.917,18 EUR.

4.5 Prints / Digitaal gebruik (Reprobel)

De JAM ontving 171.345,72 EUR.

4.6 Leenrecht (Reprobel & Auvibel)

De JAM ontving 51.122,02 EUR van Reprobel voor de leenrechtvergoeding.

5. Gebruik van de financiële opbrengsten uit het beheer van rechten

De JAM maakt gebruik van de mogelijkheid om de financiële opbrengsten uit het beheer van rechten toe te wijzen aan de werkingskosten. Door de uitkering door Auvibel van een saldo van negatieve intrestvoeten in 2023, gaat het om een negatief bedrag van 146,08 EUR.

6. Methode toewijzing van de indirecte kosten

De JAM wijst de indirecte kosten pro rata aan de inning van elke rubriek

De JAM verdeelt de indirecte kosten naar rato van de inning van elke rubriek ten opzichte van het totaal van de inningen.

7. Tabel Artikel 23 – KB Boekhoudkundige normen

				Inningsrubriek				
		Totaal	Reproductie	Reprografie	Leenrecht	Thuiskopie	Onderw.uitz	
1	Inning van rechten							
A	Geïnde rechten							
	Literair	1.393.643	198.868		511.790	51.122,02	358.917	272.945,27
	Geluid	52.991			51.431	1.560,01		
	Audiovisueel	183.606		145.460	36.817	1.329		
	Kunst	0						
		1.630.240	198.868	145.460	600.038	54.011	358.917	272.945
B	Inhoudingen om de beheerkosten te financieren	414.272	108.581	35.234	212.422	10.993	6.781	40.261
C	Ontvangen financiële opbrengsten uit het beheer van geïnde rechten	-82	-108	-79	-325	-29	-194	-148
D	Rechten in afwachting van van inning	113.459		113.459				
E	Verdeelde geïnde rechten	1.630.240	198.868	145.460	600.038	54.011	358.917	272.945
F	Betaalde rechten	651.271		62.559	513.452			75.261
Z	Verdeling van de lasten							
A	Totaal kosten	426.823	52.067	38.084	157.100	14.141	93.970	71.461
A.1	Directe kosten	25.325		325	25.000			
A.2	Indirecte kosten	401.498	52.067	37.759	132.100	14.141	93.970	71.461
B	Kosten buiten organiek Fonds	423.432						
1.C	Jaarlijks ratio van aan rechten verbonden lasten	26%						
G	Totaal van nog verdeelde geïnde rechten - meer dan een jaar	0						
	Literair	1.581.069		24.154	500.285	756.418	0	300.212
	Geluid	113.933			20	10.105	103.808	
	Audiovisueel	61.046			55.288	5.759		
	beeld/grafisch	592.887			304.382		288.505	
		2.348.936	648.060	28.209	412.957	732.313	59.223	61.008
H	Totaal van nog verdeelde geïnde rechten per inningsjaar	0						
	2022	519.012		2.598	368.429	39.968	17.126	90.891
	2021	568.962			434.266	36.804	37.238	60.654
	voor 2021	1.260.961		21.556	57.280	695.510	337.949	148.667
		2.348.936			373.301		546.862	
I	Totaal van nog verdeelde geïnde rechten - minder dan een jaar	0						
	Literair	887.889			509.112	175.809	0	202.968
	Geluid	20.932					20.932	
	Audiovisueel	1.336.156		1.321.163	14.993			
	beeld/grafisch	920.163			373.301		546.862	
		3.165.139	0	1.321.163	897.406	175.809	567.794	202.968
J	Verdeelde geïnde rechten in afwachting van betaling							
	Literair	4.635		4.635				
	Geluid	0						
	Audiovisueel	0						
	beeld/grafisch	0						
		4.635	0		440.219	0	0	59.306
K	Verdeelde geïnde rechten in afwachting van betaling per inningjaar	0						
	2022	4.635		4.635		0	0	
		4.635	0	4.635	0	0	0	0
L	Totaal van de niet-verdeelbare sommen							
	Literair	4.115	4.115					
	geluid	0						
	Audiovisueel	0						
	beeld/grafisch	0						
		4.115	4.115	0	0	0	0	0

8. Verdeling geïnde rechten binnen de 24 maanden - art. XI. 252 §2 WER

Art. XI.252 §2 WER (*versie van toepassing in 2017*) schrijft voor dat geïnde rechten binnen een termijn van 24 maanden moeten worden verdeeld. Indien dat niet het geval is moet de beheersmaatschappij in het activiteitenverslag motiveren waarom dat niet gebeurde.

Volgende bedragen zijn in afwachting van verdeling :

- Leenrecht: : 871.318 ,44 EUR
- Reprografierechten / print /Digitaal/onderwijs en wetenschappelijk onderzoek : 945.950,29 EUR
- Inkomsten uit clipping contracten: 14.408,96 EUR
- exclusieve licenties: 10.269,73 EUR
- Inkomsten uit het contract met JAM / VRT: 1.095.367,52EUR.

Deze bedragen konden niet worden uitbetaald wegens het ontbreken van de nodige informatica tools. De Jam werkt verder aan de ontwikkeling van deze IT-tools.

9. Niet-verdeelbare sommen - artikel XI. 254 WER

Een bedrag dat in reserve werd geplaatst, heeft dit jaar een duur van vijf jaar bereikt en beantwoordt nu aan de definitie van artikel XI. 254 WER.

Het gaat om auteursrechten uit :

Het contract "Editions de l'Avenir" voor de jaren 2016 en 2017, respectievelijk 2.067,95 EUR en 2.046,72 EUR mogen vanaf 30 juni 2024 uitgekeerd worden.

10. Werkingskosten – artikel XI. 256 WER

De ratio werkingskosten moet begrepen worden als de verhouding (in percentage) tussen het bedrag van kosten enerzijds en het gemiddelde van de geïnde rechten in de periode 2021 – 2022 - 2023.

De wetgever schrijft voor dat de beheersvennootschappen hun werkingskosten zorgvuldig moeten beheren en deze moeten beperken tot 15%.

Indien dit percentage overschreden wordt, dan moet dit verantwoord worden in het jaarverslag.

In 2023 bedragen de kosten 426.823EUR. De geïnde rechten over de jaren 2021-2022-2023 bedragen 6.141.543 EUR. Dit resulteert in een gemiddelde van 2.047.181 EUR geïnde rechten per jaar.

De werkingskosten van JAM bedragen bijgevolg 21 % en overschrijden het percentage vermeld in de wet en dit ondanks de niet-afhoudende inspanningen om de beheerskosten te verminderen.

Dit quotiënt is met 2% verhoogt in vergelijking met 2022. Dit is enerzijds te wijten aan de verhoogde advocaatkosten, door de tussenkomst van de JAM in de procedure voor het grondwettelijk hof (zie activiteitenverslag).

Anderzijds werd er beroep gedaan op een freelance medewerker om het vertrek van een collega op te vangen. De aanhoudende hoge inflatie heeft uiteraard ook een impact op onze vaste kosten.

De belangrijkste reden voor de overschrijding is nog steeds het totale bedrag van onze inkomsten, die voor meer dan 90% afhankelijk zijn van één enkele bron. Met een gelijke omzet en structuur is het onwaarschijnlijk dat deze ratio verder significant kan worden verlaagd.

We wensen te benadrukken dat de JAM niet heeft gekozen voor de oprichting van een fonds voor sociale, culturele of educatieve doeleinden. De inningen worden bij JAM, na aftrek van de kosten, integraal aan de rechthebbenden uitbetaald.

Andere beheersvennootschappen hebben er voor gekozen om een fonds op te richten. In dat geval vloeit een percentage van de inningen af naar dat fonds. De sommen die in die fondsen terecht komen, worden echter niet in aanmerking genomen bij de berekening van de werkingskosten van die beheersvennootschappen.

11. Sociale, culturele of educatieve doeleinden - artikel XI. 258 WER

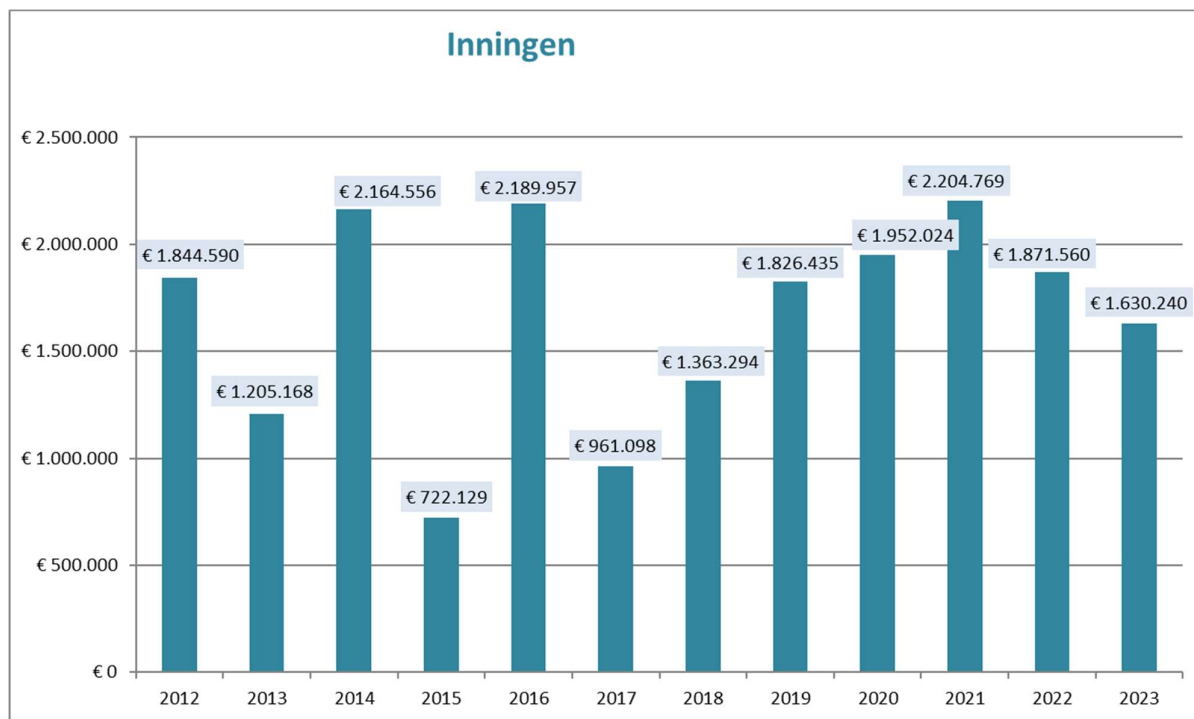
Zoals hierboven uitgelegd, werden er in het boekjaar 2022 door de algemene vergadering géén rechten ten behoeve van sociale, culturele of educatieve doeleinden bestemd en derhalve ook niet daarvoor aangewend, toegekend, gebruikt of beheerd.

12. Zitpenningen - artikel XI. 248/4, §2 WER

In 2023 werden er zitpenningen toegekend aan de bestuurders ten belope van 1.150 EUR.

13. Inkomsten en betalingen in 2023

Jam heeft 1.630.239,78EUR ontvangen en heeft 651.271 EUR aan haar leden uitgekeerd (bedragen exclusief BTW).

14. Betalingsfrequentie

De JAM voert trimestrieel een betalingscampagne uit.

15. Werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling

De vennootschap heeft geen werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling.

16. Bijkantoren

De vennootschap heeft geen bijkantoren.

17. Risico's en onzekerheden die de ontwikkeling van de vennootschap aanmerkelijk kunnen beïnvloeden

Dalende inkomsten uit de wettelijke licenties zijn een reëel risico voor de vennootschap.

18. Gebeurtenissen na afsluiten van het boekjaar

Er hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan na het afsluiten van het boekjaar 2023 die een invloed kunnen hebben op de resultaten van het afgesloten boekjaar.

19. Artikel 3 : 6, §1 6° Wetboek van vennootschappen

Ingeval uit de balans een overgedragen verlies blijkt of uit de resultatenrekening gedurende twee opeenvolgende boekjaren een verlies van het boekjaar blijkt, moet de raad van bestuur een rapport voorstellen waarin maatregelen worden toegelicht die de continuïteit van de vennootschap moeten verzekeren (art 3 : 6 , §1 6° Wetboek Vennootschappen).

Het boekjaar eindigt met operationele winst. Indien we rekening houden met de afschrijvingen in 2023, blijft de cash-flow ruimschoots positief.

De raad van bestuur van JAM stelt dan ook voor om de waarderingsregels te behouden met het oog op continuïteit van de vennootschap.
